

INFORMAČNÍ LISTY 80

SRPEN

2004/4

Vychází 6x do roka pro členy SAM 95 zdarma

Prezident: **František DVOŘÁK**
Osvobození 99, 273 03 Stochov
Pokladník: **Vladimír HORÁK**
K Cihelně 432, 273 01 Kamenné Žehrovice
Sport. referent: **Jiří BALEJ**
Libušina 194, 273 09 Kladno Švermov
Redakce IL: **Radoslav ČÍŽEK**
Žilinská 160, 273 01 Kamenné Žehrovice

Úvodem

Letošní 4. číslo IL završuje již osmou desítku Informačních listů, které jsme s Radoušem Čížkem začali v roce 1993 vydávat pro vzájemnou informovanost členů klubu. Osmdesát čísel představuje knihu o 480 stranách které bylo potřeba naplnit obsahem, který bude alespoň pro převážnou část čtenářů zajímavý. Věřte, že ne vždy je to jednoduchá práce.

Soutěžní sezóna se rozběhla plnou silou a tak věnujeme podstatnou část obsahu tohoto čísla zprávám o soutěžích, které se v některých případech létaly i trochu netradičně.

Protože příliv nových modelů do kategorie ARC prakticky ustal, pokusíme se uveřejněním dvou pohledných větroňů někoho inspirovat obohacením soutěžního pole novým strojem.

Tradičně bych chtěl poděkovat všem, kteří zaslali fotografie a dopisy, které mohou sloužit jako materiál pro toto i další čísla.

Pokud neradi píšete, ale máte možnost zasílat E-maily, můžete své příspěvky a zprávy do IL zaslat na adresu: balej.jiri@volny.cz

Zastupující redaktor

ARC-A2

Další soutěž této oblíbené kategorie se létala 19. června na kladenském letišti. Za poměrně příznivého i když trochu větrného počasí se sešlo 12 soutěžících k soutěžnímu klání. Stroje byly většinou „loňské modely“, pouze rodinný tým Dvořáků se vybavil jednotným modelem od Rusa Topadzeho z roku 1954.

Vítězství si nakonec v záplavě speciálů odnesl školní model ČÁP řízený Ing. Sekerkou.

Celkové výsledky:

1. Ing. Sekerka Milan	Čáp	779
2. Plaček Tomáš	Saturn B	742
3. Hořava Miloslav	La Mouette	693
4. Plaček Ondřej	Saturn B	688
5. Dvořák Libor	Topadze	676
6. Dvořák František	Topadze	657
7. Brož František	Ferda 2	614
8. Pergler Vladimír	Expe	592
9. Vitner Karel	Niké	586
10. Plaček Jiří	Saturn B	492
11. Dvořák Jakub	Topaze	421
12. Machulka Stanislav	Saturn B	395

Tolik výsledky soutěže. Další soutěž je plánována na 4. září, takže nezapomeňte přijet. Objednáno je výstavní počasí s nadbytkem termiky.

Soutěž CRC-T + E

Soutěž se létala dne 10. července na letišti RC klubu Kladno. Bohužel byla poznamenána silným větrem, který ovlivnil výkony i počet soutěžících.

Soutěž se létala podle zkušebního modelu pravidel. Pro elektry rozdělené na stejnosměrné a střídavé motory se létal hromadný start s odstupňovaným chodem motoru podle kategorie modelu (soutěžní, kabinový). Nejvyšší počet bodů za let pak získal soutěžící, který přistál ze skupiny poslední a přistál do malého čtverce. Vzhledem k silnému větru v mnoha případech rozhodovala přistání alespoň na plochu letiště (byť malého), jinak byl celý soutěžní let hodnocen nulou. Stejnosměrné motory byly omezeny velikostí Speed 600 a obě kategorie létaly na 7 článků.

Celkové výsledky:

Kategorie stejnosměrné motory

1. Ing. Bulín Gustav	Start	28 bodů
2. Hořava Miloslav	Medium	22 bodů
3. Brož František	Junior	13 bodů
4. Dvořák František	Letmo	7 bodů

Kategorie střídavé motory

1. Vitner Karel	Vega 7	27 bodů
2. Dvořák Libor	Letmo	25 bodů
3. Dvořák František	Netopýr	23 bodů
4. Hořava Miloslav	Quin of Hevers	2 body

V kategorii CRC-T jsme chtěli ověřit létání podle pravidel platných pro volné motoráky od roku 1958 tj. 300g na 1 ccm obsahu motoru, s 15 sec chodem motoru a maximem 180 sec. Jediný účastník této kategorie Zdeněk Andryšek předvedl s poctivě dováženým (prý asi 100g) modelem VEGA 7 pět ukázkových soutěžních letů se 4 maximy a přistáním do čtverce. Škoda, že nebylo více soutěžících, ale zdá se že létání podle těchto pravidel by mohlo být zajímavé. Uvidíme příští rok.

V odpoledních hodinách pak proběhla soutěž CRC show – Retro 2004 pod patronací RC klubu Kladno.

Vzhledem k neustávajícímu silnému větru a hrozcícímu dešti se odlétala pouze 2. soutěžní kola.

Celkové výsledky:

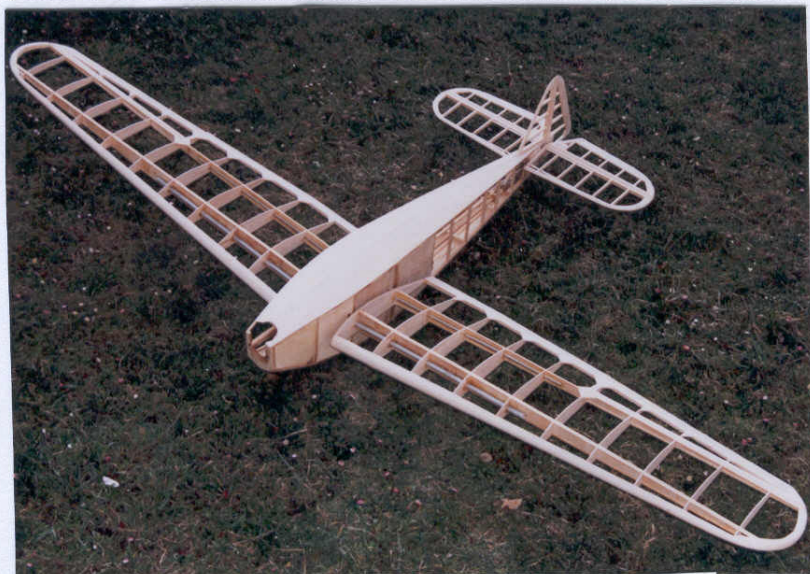
1. Ing. Kleinmond Karel	Junior XII
2. Macháček Jaroslav	Sela
3. Andryšek Zdeněk	Bručoun
4. Hořava Miloslav	Běžník pocestný
5. Brož František	Satyr

Vyhlášením výsledků a předáním cen skončilo soutěžní klání a do doby než se na nás přitíhly černé mraky jsme setrvali v diskuzi o modelářských i jiných problémech.

Poděkovat bych chtěl všem, kteří se podíleli na organizaci, měření a bodování.

Jak tedy v příštím roce. Bude nás létat víc? Vyzkoušením se potvrdila životnost tohoto systému létání a je možno takto létat i v příštím roce. Jakékoliv změny a připomínky projednáme na Sněmu v závěru roku.

František Brož

František Brož z Tuchlovic představuje (zatím v kostře) svůj nový stroj K – 6 konstrukce J. Knapa z roku 1937. Model má rozpětí 2100 mm, takže práce je na něm dost. Doufáme že zálet bude ještě letos.

S jarním sluníčkem zalétal Jaroslav Vrabec z Hořic svůj nový větroň SATURN od R. Čížka. S jeho letovými vlastnostmi byl velice spokojen.

Větroň ŽEHROVICE II patří k nejrozšířenějším typům v kategorii ARC. Na snímku jeho spokojení uživatelé, rodinný tým Plačků a J. Balej.

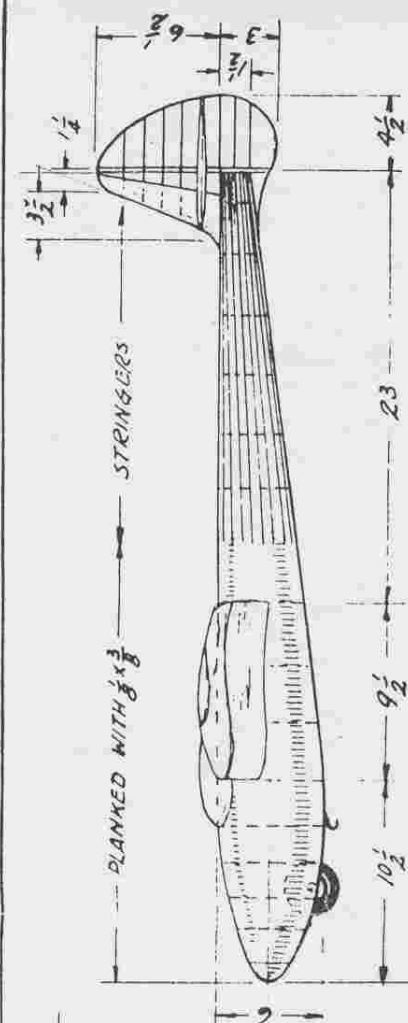
„Finčl“ (Pinda) Pech se vlastně jmenoval Zbyněk. Byl ze žehrovské líhně, létal také úspěšně A2 vlastní konstrukce a nebyly mu cizí ani Wakefieldy. Vysokou školu studoval v Brně, tak se zákonitě otřel o rychlostní účka a to tak, že byl velmi úspěšný i v reprezentaci.

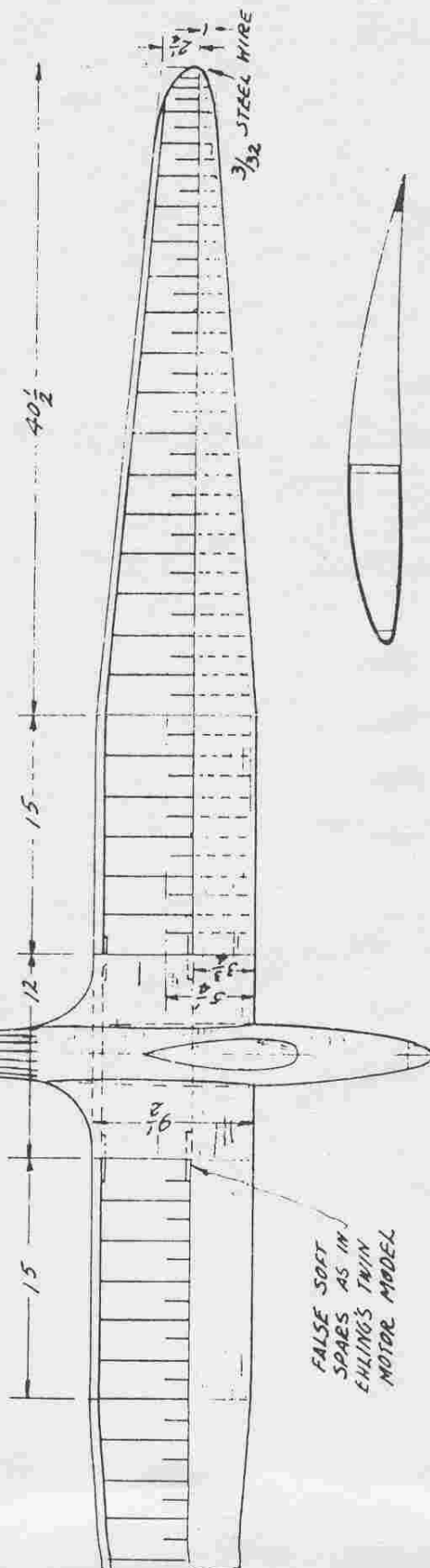
„Dědek“ Vlach létal všechno možné: větroně, motoráky, účka a jak vidíte uměl vyšít i Wakefielda XL-58.

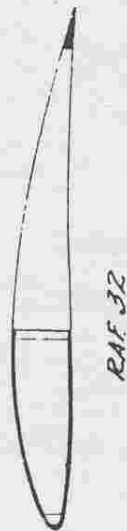
Pro třídu „B“ postavil Bud Romak z Kalifornie úspěšný model zkonstruovaný Salem Tailbym BROOKLIN DODGER.

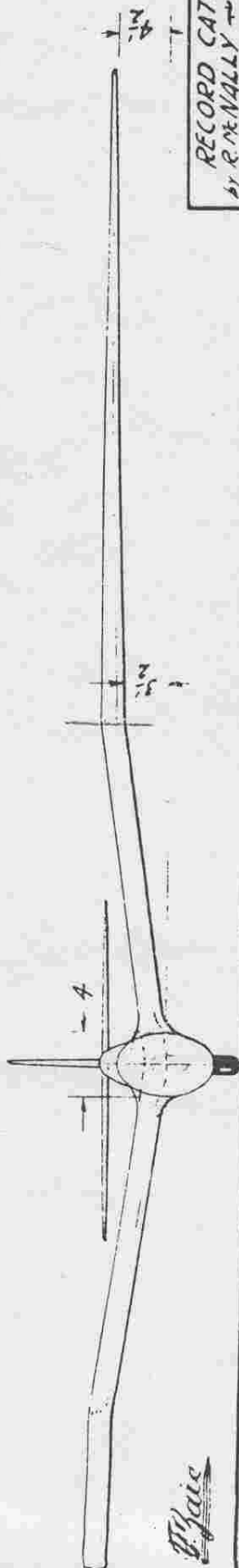
HAS FULL SIZE
FLIGHT CHARACTERISTICS

FALSE SOFT
SPARS AS IN
EHLING'S TWIN
MOTOR MODEL

RAF 32

W. Paul

RECORD CATCHER C. E.
BY R. McNALLY to JERSEY CITY, N. J.

RECORD CATCHER

S americkým předválečným modelářstvím máme spojeny pouze motorové modely různých kategorií a velikostí, eventuelně nějakého gumáka. O větroních se nějak nemluví. O to více mně překvapil větroň RECORD CATCHER zkonstruovaný R. Mc Nallym někdy před rokem 1938 a uveřejněný v ročence F. Zaice s rokem vydání 1938.

Tento třímetrový větroň elegantního a aerodynamicky čistého tvaru má až na raččí lomení křídla docela moderní tvary. Před časem jsem o stavbě tohoto modelu vážně uvažoval, dokonce jsem i nakreslil stavební plán, ale pak přišly jiné typy a byl odložen.

Trup modelu byl tvořen eliptickými přepážkami a podélníky. Přední část trupu s nezvyklým kolem byla plankována balzou 3x10 mm.

Křídlo s profilem RAF 32 a již zmíněného raččího lomení má jeden hlavní nosník a náběžnou část potaženou balzou, tvořící tak torzní skříň. Poněkud nezvykle jsou při tomto řešení použita položebra. Spojení centroplánu s trupem je řešeno velmi aerodynamicky.

Výškovka symetrického profilu je výhodně umístěna pro plovoucí řešení ovládání.

Směrovka s potaženou náběžkou má pro RC ovládání dostatečnou velikost.

Bohužel jsem v ročence nenalezl nějaké další informace o modelu, ale myslím si že z uvedených podkladů by se dal model postavit dostatečně věrně.

Myšlenku o postavení modelu jsem úplně nezavrhl, takže doufám že v budoucnu by ještě nějaký „Chytač rekordu“ mohl vzniknout.

Vytrvalostní ARC

Soutěž se létala dne 17.července na kladenském letišti za vzorně termického počasí.

Soutěž jsme tentokrát pojali ve stylu původního soutěžního létání, kdy let modelu trval pokud model letěl, nebo byl vidět, bez omezení maximem. Takže na počátku bylo napjaté očekávání jakých časů bude dosaženo v jednotlivých soutěžních kolech.

Každý soutěžící měl nárok na provedení 1 letu v rámci hodinového kola s vlastní volbou okamžiku startu. Let modelu byl omezen pouze ukončením kola, takže kdo chtěl mít dost času na dlouhý let nesměl s okamžikem startu příliš otálet. Původně jsme počítali, že do konečného pořadí se započte nejdelší ze 3 letů, ale nakonec jsme zvolili součet časů ze všech 3 letů.

Měření času jednotlivých soutěžících bylo na návrh F. Brože nakonec velmi jednoduché. Na stopkách běžel průběžný čas 1 kola a soutěžícímu bylo pouze zaznamenáno ve které minutě průběžného času odstartoval a ve které přistál. Z rozdílu časů byl vypočtena doba letu. Měření všech soutěžících v pohodě zvládli 2 časoměři.

Lety byly zahájeny v 9,30 a ukončeny ve 12,30. Přes velmi dobré počasí se soutěže zúčastnilo pouze 8 soutěžících, kteří dosáhli těchto výsledků:

1. Pergler Vladimír	Archeopteryx	3739 sec
2. Hořava Miloslav	Kondor	2686
3. Balej Jiří	Žebrovice II	2551
4. Plaček Ondřej	Žebrovice II	1940
5. Plaček Jiří	Žebrovice II	1588
6. Plaček Tomáš	Žebrovice II	1352
7. Svoboda Petr	Marťan	752
8. Brož František	Ferda 2	595

Termického létání si během 3 hodin někteří opravdu užili. Vítěz Vláďa Pergler opět prokázal své schopnosti termického létání a strávil ve vzduchu více jak hodinu. Nejlepšího jednotlivého času dosáhl ve 2. kole také on časem 37,14 min.

Soutěž tohoto typu byla účastníky hodnocena jako dobrá. Škoda jen, že ta účast soutěžících nebyla větší.

Prokázalo se, že i s historikem se dá nalétat slušný výkon. Záleží samozřejmě na počasí, které tentokrát vyšlo mimořádně. V případě špatného počasí je pravděpodobně lepší létat podle stávajících pravidel.

Jiří Balej

Soutěžní pravidla pro III. Mistrovství Evropy historických RC modelů v roce 2005

V minulém čísle IL jsme přinesli stručný přehled jednotlivých kategorií, které se budou na ME létat. Protože úvodní všeobecná ustanovení platná pro všechny kategorie jsou poněkud odlišná od našich pravidel uvádíme je pro informaci, aby někdo nepřipravoval model, který by nakonec do soutěže nemohl.

Ze všeobecných ustanovení vyjímáme pouze ustanovení týkající se stavební části kde by mohli nastat největší problémy.

Tak tedy:

1. Účastník soutěže je povinen předložit kopii originálního plánu (a A třeba i fotografii modelu pokud ji má k dispozici).
2. V uzavřeném prostoru mohou být modely váženy a při této příležitosti budou kontrolovány.
3. Plocha křídla je počítána jako průmět půdorysu.
4. Model musí souhlasit s předloženou dokumentací s výjimkou níže popsáných pravidel.
5. Vrtule může být použita dvoulistá nesklopná ze dřeva, plastu, nebo karbonových vláken.
6. Profil nosných ploch musí být shodný s profilem originálního výkresu.
7. Podvozek musí být umístěn na stejném místě, jako byl na originálu. Jednokolý podvozek může být modifikován na dvoukolý, ale ne naopak.
8. Je dovoleno změnit měřítko modelu – zvětšit, nebo zmenšit.
9. Model musí být označen na povrchu křídla nebo trupu rokem vzniku, názvem modelu, nebo jménem konstruktéra.

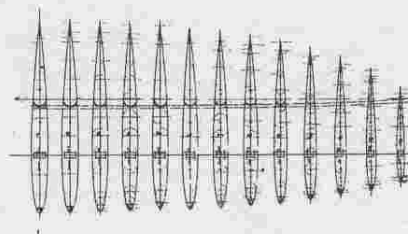
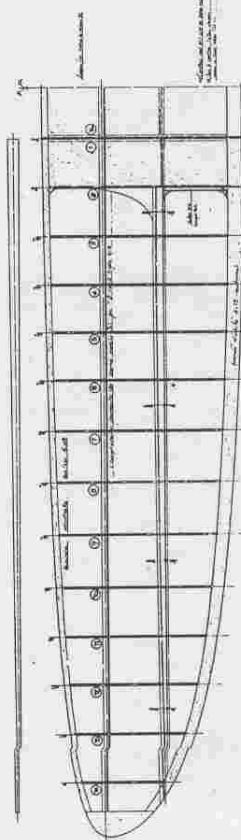
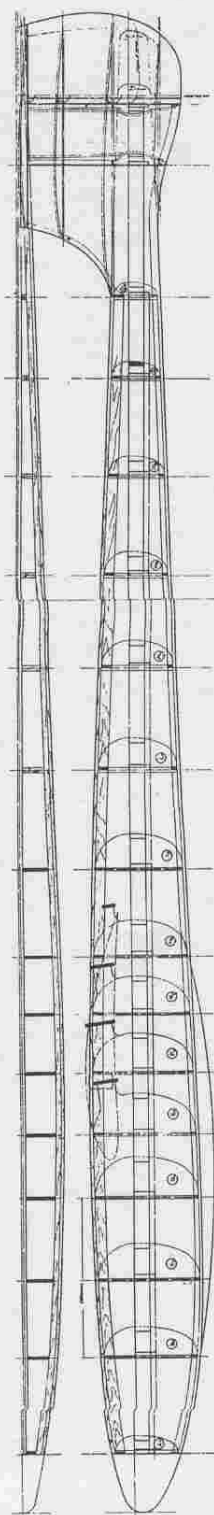
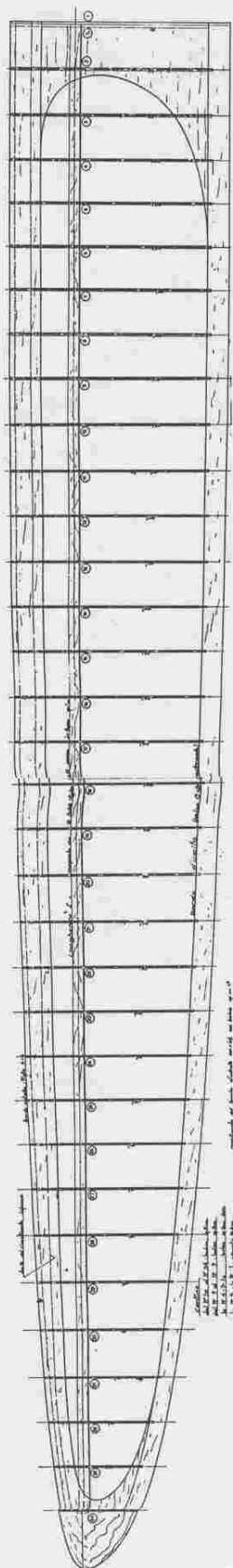
Tolik ke stavebním odlišnostem oproti některým našim pravidlům, zejména pozor na dodržení původního profilu křídla.

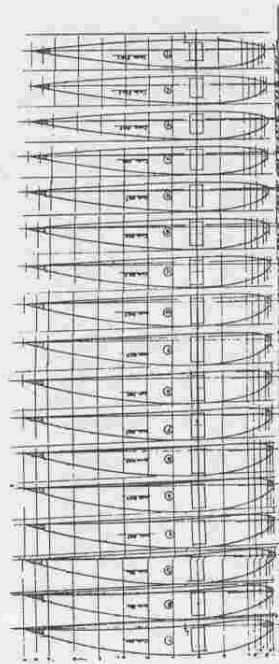
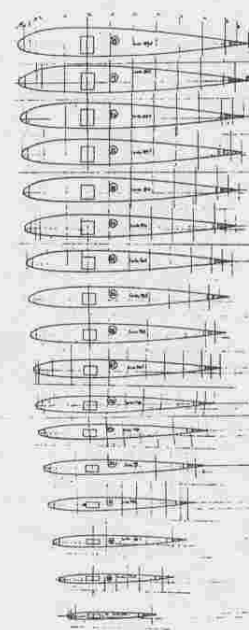
Zmenšenou repliku amerického dvouplošníku ELF BIPLANE od F. Ehlinga z roku 1937 postavil pro pohon elektromotorem Richard Metz z Kladna.

Veleggiatore "URANIO"
Progetto di Gino Andrei (1946)

- ap. alare: m 3,50
- lunghezza f.t.: m 1,50
- sup. portante: dm² 72

Progetto di Gino Andrei (1946)
Lunghezza f.t. m 1,50
Ap. alare m 3,50
Sup. portante dm² 72

URANIO

Jako představitele italských větroňů těsně poválečného období představujeme tentokrát větroň URANIO zkonstruovaný v roce 1946 Gino Andrejem. V této době byly velmi oblíbené větroně o rozpětí 3 a více metrů.

Plán modelu jak jej uveřejňujeme, tj. v RC úpravě provedené Giorgiem Cantinim byl uveřejněn v italském časopise Modelismo v roce 1994.

Větroň URANIO o rozpětí 3,5 m má velmi elegantní čisté linie. Jeho tvůrce si v zájmu elegance tvaru neváhal komplikovat stavbu eliptickým křídlem a výškovkou.

Z technického popisu modelu v RC verzi lze odvodit některé údaje, které nejsou zřejmé z plánu, popis je ale v italštině, takže ne vše lze přeložit.

Trup je stavěn na páteři 10x15 z tvrdé balzy. Přepážky přední části jsou z překližky 3 mm, v zadní části z balzy 4 mm vyztužené překližkou 1 mm. Dva boční, horní a spodní nosník tvoří základ trupu. Ten je pak potažen balzou. Kořenové žebro křídla je ustaveno s úhlem náběhu 2°.

Křídlo s profilem NACA 6412 u kořene je aerodynamicky kříženo do symetrického profilu na konci, čímž je vytvořen negativ asi 5°. Hlavní nosník tvoří 2 lišty 3x12 mm, náběžná lišta je 6x4 mm. Náběžná část profilu je shora i zdola potažena balzou. Odtokovka 8x25 mm je zesílena překližkou 0,4 mm.

Výškovka 9% symetrického profilu je až na rozpětí 1,5 metru celkem klasické konstrukce. Hlavní nosník tvoří tvrdá balza 5x15 mm. Na modelu je nadsazena nad směrovkou. Velikost řídicích plošek je zřejmá z výkresu.

Tolik stručné technické údaje k modelu. V popisu modelu jsou jeho letové vlastnosti chváleny, takže jeho případný stavitel by mohl získat model, který by se mu za poněkud náročnější stavbu odvděčil dobrými výkony.

KORZÁR (trochu jinak)

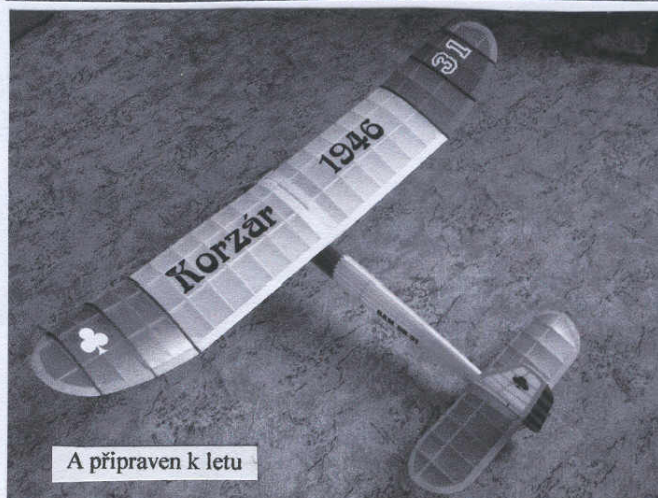
Někdy kolem loňských vánoc jsem dostal od JUDr. Zdeňka Slapničky soutěžní pravidla pro III. ME historických modelů, které bude pořádát SAM 78 v roce 2005.

Jedna kategorie větroňů, tři motoráků a dvě kategorie modelů s elektropohonem. Tedy jasná výzva. Kde mne znají, vědí, že jsem tak trochu zatížený na elektry a tak bylo téměř ihned rozhodnuto. Pár dní rozmýšlení a hledání ve skromném archivu plánek a vyhrál Čížkův KORZÁR. Postaven byl asi za čtrnáct dní, ale potom se čekalo na vhodné počasí.

Jednou takhle navečer zavolat přítel Standa a šlo se na to. Podle osvědčeného zvyku jsem KORZÁRA klouznul a když se choval hned jak měl, jsem zapnul motor a model začal plynule stoupat. Bylo třeba jen lehce korigovat výškovku. Mírná podvečerní termika pomohla k dosažení opravdu slušné výšky. I doba letu větší než 15 minut byla víc než uspokojivá. Druhý let byl sice o 3 minuty kratší, ale i tak byl nad úrovní maxima v evropských pravidlech. Takže není co řešit. Doufám, že model i akumulátory do příštího roku vydrží a že bude možné KORZÁRA na ME předvést

Model je poháněn motorem Speed 400 s permanentními magnety, baterie 7x NiCd 500mAh, amatérský spínač motoru.

Vladimír Kostečka

Pozor změna

Vzhledem ke termínové kolizi mezi naší soutěží volných historiků a Pražskou ligou, které byly obě plánovány na 25. září měníme termín naší soutěže na **18. září**. Vyhovujeme tak účastníkům, kteří by chtěli absolvovat obě soutěže.

Jaroslav Netáhlo ze Všenor se svojí replikou jednoho z prvních RC modelů u nás Z 11 postavený v roce 1952 Josefem Morávkem ze Zábřehu na Moravě. Replika o rozpětí 2400 mm je poháněna motorem Irvine 72.